

Warszawa, 27-03-2025 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

IX.517.1073.2024.MK

Pan

Adam Bodnar

Minister Sprawiedliwości

Prokurator Generalny

Szanowny Panie Ministrze,

na kanwie badania zarzutów podniesionych w sprawach dotyczących ks. Michała O. SCJ, prezesa Fundacji Profeto, oraz Karoliny K. i Urszuli D., byłych urzędniczek Ministerstwa Sprawiedliwości, skierowałem w dniu 7 stycznia 2025 r. wystąpienie generalne do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, w którym zwróciłem się o podjęcie przez niego, wspólnie z Ministrem Sprawiedliwości, działań legislacyjnych w celu wypracowania przepisów gwarantujących prawo osób zatrzymanych do otrzymania posiłku i prawo do przerwy humanitarnej w długotrwałych czynnościach procesowych¹.

W wystąpieniu podkreślałem, że Rzecznik Praw Obywatelskich od wielu lat wskazuje na potrzebę podjęcia przez właściwe organy inicjatywy ustawodawczej w celu pełnego uregulowania zasad wyżywienia osób zatrzymanych. Sprawy ks. Michała O. SCJ oraz Karoliny K. i Urszuli D. ponownie pokazały, że skonkretyzowanie wyrażonej w Konstytucji zasady humanitarnego traktowania osób zatrzymanych w aktach prawa powszechnie obowiązującego jest niezbędne. W nakazie humanitarnego traktowania mieści się bowiem prawo osoby zatrzymanej do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, do których niewątpliwie należy

¹ IX.517.1073.2024.

zaspokojenie pragnienia i głodu, obowiązek zaś zapewnienia osobie zatrzymanej możliwości skorzystania z tego prawa ciąży na organach państwa. Kopia wystąpienia, w którym przedstawiłem szczegółową argumentację na rzecz podjęcia działań w tej sprawie, została przesłana również Panu Ministrowi.

W odpowiedzi na to wystąpienie Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji poinformował mnie, że Ministerstwo dostrzega zasadność wprowadzenia zmian legislacyjnych w odniesieniu do wskazanych zagadnień, jednak ponieważ zmiany te mają charakter systemowy i odnoszą się do praw przysługujących osobie zatrzymanej w ramach prowadzonych czynności procesowych, w opinii MSWiA wiodące stanowisko w tej sprawie powinno zająć Ministerstwo Sprawiedliwości. Sekretarz Stanu podniósł również, że ponieważ do prowadzenia czynności procesowych, w tym dokonywania zatrzymania, uprawnieni są funkcjonariusze wielu służb – Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, ale także Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej, Żandarmerii Wojskowej – należałoby wypracować jednolite rozwiązania ustawowe we wskazanym zakresie, przy udziale wszystkich tych służb².

Wobec takiego stanowiska resortu spraw wewnętrznych i administracji, dzieląc opinię o potrzebie kompleksowego uregulowania powyższej kwestii, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich³, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o podjęcie – we współpracy z resortami, którym podlegają wymienione wyżej służby – oraz koordynowanie działań mających na celu wypracowanie rozwiązań prawnych gwarantujących prawo osób zatrzymanych do otrzymania posiłku i do skorzystania z przerwy humanitarnej w długotrwałych czynnościach procesowych.

Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o stanowisku zajęтым przez Pana Ministra.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

² Pismo z dnia 21 marca 2025 r., BMP.0790.3.1.2025.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 1264.